

udvalget er en Institution, der ſkal benyttes for at jevne Uoverensſtemmelſer mellem Thingene og om diſſe — det ſkaar der forøvrigt ikke udtrykkeligt, men det kunde ſynes at ligge i Ordene, at man mener Uoverensſtemmelſer — har det at gjøre Indſtilling til Thinget. Det er nu min Opfattelſe, at en organiſatoriff Lov overhovedet ikke egner ſig til Behandling i et Fællesudvalg, thi Enighed om en hel Organisation er ſaa beſtinget af en Mængde Elementer, at det er umuligt at ſige, at der kun paa de og de og de enkelte Punkter er Uoverensſtemmelſe, thi derſom man ved at blive enig om enkelte Punkter bliver uenig paa andre, vil man ſe, at man lidt efter lidt kommer til at drag hele Organizationen ind under Behandlingen i Fællesudvalget, medens det ſiensynlig ikke er Grundlovens Mening. Den naturlige Opfattelſe af Grundlovens Beſtemmelſer er den, at Forhandlingen i Udvalget ſkal indſkrænke ſig til enkelte mindre Uoverensſtemmelſer mellem Thingene, ſom der ſkulde ſøges fjernede. Man vil let ſe, at det overfor en hel organiſatoriff Lov ſaa at ſige ikke lader ſig gjøre. Der kan ganſke viſt være enkelte Beſtemmelſer ſelv i ſaadanne Love, om hvilke Uoverensſtemmelſer kunne fjernes i et Fællesudvalg, men gjenemgaende Forandringer er det overmaade vanſkeligt at gjenneføre, thi da maa den hele Lov omdannes i Fællesudvalget. Jeg ſkal nu dertil ſige, at jeg tror, vor konſtitutionelle Praxis ſelv har ført til en Løsning i ſaa Henſeende, idet man ikke holder ſig bogſtavet efter Grundlovens Ord om kun at lade Fællesudvalget behandle Uoverensſtemmelſerne mellem de to Thing, men har ſet det ſom en praktiff nødvendig Forbring, at denne Indſkrænkning ikke kan gjenneføres. Man maa lade Fællesudvalget have frit Raaderum til at behandle det Hele, og det vil man navnlig med Nødvendighed komme til ligeoverfor Hærløven. Men hvad er det ſaa, de Herrer tilraade os? Det er at lægge hele Organizationen af Hæren i Fællesudvalget, lade den der blive omdannet til noget ganſke Ny, og i den Henſeende erkjender jeg, at det Forſlag, ſom paa en, forekommer det mig, noget tyranniſk Maade blev affaaet fra Behandling idag, angav Veien ganſke rigtig, thi om man udſtemmer §§ 18—51 eller ikke — Tanken er dog den ſamme, nemlig at Fællesudvalget ſkal have tabula rasa til at behandle Hærløven ganſke, ſom det vil; man kunde forſaavidt nøies med at ſende blot Titelen af Lovforſlaget derind og ſaa lade Fællesudvalget ſelv om at give Lovforſlaget Indhold. Det er Konſekventſen af denne Tanke; men jeg anſer det for at være en ukonſtitutionel Ting at benytte et Fællesudvalg paa den Maade, og det ſiger jeg uden paa nogen Maade at ville tilſidſætte det andet Things Ret. Det er et Krav, ſom man med Nødvendighed maa hævde, ſaavel i dette ſom i det andet Thing, at vi have en Re-

gjerling, der er iſtand til at gjenneføre Love ad naturlig konſtitutionel Wei. Skal hele Hærens Organisation bygges i et Fællesudvalg, ſer man ſørſt ret, hvor gælt det er, at det er en Forhandling, hvorfra hele Befolkningen er udelukket. Fællesudvalgets Forhandlinger foregaa for lukkede Døre; det er hemmelige Forhandlinger, hvad der paſſerer, hvilken Omſavnelse der ſkal finde Sted, er hele Folket fuldtændig udelukket fra at ſaae at vide, og er der Noget, ſom maa kræves overfor en Sag ſom denne, der gjælder Hærens Ordning, er det det, at vi have hele Befolkningen med os, at den Sag har hele Befolkningens Sympathi, ſaa den ikke kommer til at hvile paa Uvil — Befolkningens Uvil om, hvad der er foregaaet i et ſaadant Fællesudvalg. Ellers kommer den nye Hærorrdning til at hvile paa en falſk Baſis.

Det næſte Punkt, ſom Dagsordenen indeholder, er rettet mod Forudſætningen for Lovforſlaget, ſom er en Forſvarsplan. Derom ſiger Regjeringen i Anmærkningerne til Lovforſlaget — og jeg tror fuldtændig rigtig — at, „naar man ſkal tage under Overveielſe“ — ſaaledes begynde Motiverne til Lovforſlaget — „hvordidt Forandringer i den beſtaaende Hærorrdning ere nødvendige, ſamt hvori diſſe Forandringer da ſkulle beſtaa, er det nødvendigt, at man maa have en Forſvarsplan i ſtore Træk“. Det er alſaa korrekt, naar vi i den foreſlaede Dagsorden udtale, at Forudſætningen for den foreliggende Hærløve er den af Regjeringen fremlagte Forſvarsplan. Det andet Thing har viſnok med megen Kløgt ſøgt at ſvække Indtrykket af denne Udtalelſe derved, at det ligesom har udviſket Betydningen deraf ved at ſige, at denne eller hvilkenſomhelſt Hærløve jo kunde komme til at hvile paa denne eller paa en anden Forudſætning, og at alſaa overhovedet Forſvarsplanen ſom Forudſætning ikke havde den Bægt, ſom man her tidligere tillagde den. Jeg tror ikke, det nytter, at vi ſkjule dette for os ſelv, og jeg ſkjønner heller ikke rettere, end at Folkethinget under de tidligere Forhandlinger har været fuldt opmærkſomt derpaa. Det er derfor dette, der har foranklediget os til at foreſlaa det hie Thing at udtale, hvad i alt Fald tidligere var dets Mening, nemlig at det ingen Lillid nærer til den Forſvarsplan, der koncentrerer ſig om det beſtædede Kjøbenhavn.

Endelig udtaler det ſidſte Punkt i Dagsordenen, at man „finder det rigtigſt, at Befolkningen adſpørges, forinden denne Sag under de forhaandenværende Omſtændigheder endelig afgjøres paa det foreliggende Grundlag“. Ved diſſe Ord „forhaandenværende Omſtændigheder“ kan man jo tænke paa Forſkjelligt. Jeg tænker nærmefſt paa hele den Situation, hvori vi for Diebliffet ſtaa, nemlig for det Førſte overfor den Regjering, der forekommer mig at have viiſt ſig ſvag paa det